

Янчинський Ростислав
аспірант кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Панухник Олена
доктор економічних наук, професор
завідувачка кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Rostyslav Yanchynskyi
Postgraduate Student
Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Olena Panukhnyk
Doctor of Sciences (Economics), Professor
Head of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

**ВАЖЛИВІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ БІЗНЕС-СТРУКТУР ДО
ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНОЇ ДИНАМІЧНОСТІ
THE IMPORTANCE OF INVOLVING DOMESTIC BUSINESS STRUCTURES IN THE
IMPROVEMENT OF THE ANTI-CRISIS MANAGEMENT SYSTEM IN THE
CONDITIONS OF GLOBAL DYNAMICS**

У контексті постійної змінності та нестабільності на світових ринках, завдання управління кризовими ситуаціями стає ключовим чинником успішного функціонування бізнес-структур у всіх галузях економіки. Сьогодні сучасні вітчизняні підприємства, виступаючи першими реагентами на кризові явища, функціонують в умовах підвищеної непередбачуваності, яка обумовлена світовою геополітичною напругою, економічними змінами, волатильністю ринків, постійними законодавчими перемінами, а також стрімкою технологічною революцією. Відтак, у таких умовах вітчизняному бізнесу доводиться постійно пристосовуватися до мінливих умов середовища задля збереження особистої конкурентоспроможності та стійкості, активно розробляючи при цьому потужні антикризові стратегії з врахуванням особливостей глобального середовища та специфічних характеристик секторів економіки.

Антикризове управління на підприємствах є необхідним і можливим з кількох причин, а саме передбачення, прискорення або пом'якшення кризових явищ; готовність до кризових ситуацій; потреба в спеціальних підходах та знаннях; можливість управління кризовими процесами та зменшення їх наслідків [1]. Саме ж формування стратегії антикризового управління на практиці відбувається у 5 основних етапів, котрі у підсумку сприяють ефективній реакції на кризові ситуації та мінімізації їх негативного впливу, зокрема це [2]:

- 1) аналіз стану підприємства та перспектив його розвитку;
- 2) формування антикризової стратегії;
- 3) розробка функціональних (локальних) антикризових стратегій;
- 4) формування організаційної структури, яка забезпечує реалізацію антикризової стратегії;
- 5) реалізація антикризової стратегії та контроль за ходом її виконання.

У сучасному світі, де виклики та небезпеки зростають експоненційно, а кризові ситуації стають нормою набуваючи нових форм і масштабів, антикризове управління стає необхідністю для забезпечення стійкості та успіху бізнесу. Відтак, новітні передові

технології, такі як штучний інтелект, аналітика даних, розумні системи управління, не лише надають підприємствам можливість ефективно і вчасно реагувати на кризові ситуації, але й створюють основу для плідної взаємодії між різними суб'єктами, що дозволяє зменшити негативний вплив кризових явищ і сприяє підвищенню рівня стійкості та адаптивності умов сучасного бізнесу та економіки в цілому. Окрім цього, важливо також акцентувати вплив міжнародного середовища на антикризове управління. Вважаємо, що вітчизняні бізнес-структури здатні виявити більшу стійкість та ефективність у вирішенні кризових викликів шляхом взаємодії з іншими підприємствами, урядовими органами, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами. Спільне планування, обмін інформацією, ресурсами та експертними знаннями можуть значно покращити реакцію на прояви кризи та зменшити їх негативний вплив на бізнес і суспільство в цілому. Крім того, партнерство може стати джерелом інноваційних підходів і стратегій управління кризовими ситуаціями, що сприятиме підвищенню рівня стійкості та адаптивності вітчизняних бізнес-структур у змінних умовах сучасного світу.

Виходячи з вищевикладеного, для повного розуміння суті антикризового управління та підвищення ефективності стратегічного планування вітчизняних бізнес-структур в умовах глобальної динамічності, слід виокремити ключові переваги та недоліки управління в кризові моменти. Серед переваг можна виділити такі, як підвищення стійкості підприємств; здатність оперативно реагувати на кризові явища; можливість покращення репутації на ринку господарювання; стимулювання інновацій у діяльність; збільшення конкурентоспроможності; можливість пошуку нових резервів розвитку. При цьому, важливими недоліками антикризового управління є: значні витрати на трудові та фінансові ресурси; недооцінювання всіх можливих ризиків; зниження продуктивності праці персоналу через стресові умови роботи; обмежена ефективність, оскільки навіть найпотужніші впроваджені антикризові стратегії не гарантують бізнесу успіх під час подолання кризи.

Таким чином, залучення вітчизняних бізнес-структур, котрі зазвичай глибше розуміють реалії ринку, економічні та політичні фактори, мають унікальні можливості співпраці з зацікавленими сторонами, до вдосконалення системи антикризового управління в умовах посиленої конкуренції та стрімкого темпу змін є важливим напрямком стосовно зміцнення світової економіки та діяльності самого підприємства зокрема.

Перелік використаних джерел:

1. Ареф'єв С.О. Генезис антикризового управління використанням потенціалу підприємства. Конкурентоспроможність підприємств у міжнародному цифровому просторі : монографія. Київ : ФОП Маслаков, 2019. С. 14-21
2. Гук О.В. Антикризове управління як спосіб запобігання банкрутству підприємства. *Економіка : реалії часу*. 2015. № 6 (22). С. 193-198